

Det første politiske slagsmål i lovforslaget var jo, hvem der overhovedet skulle fremsætte forslaget. Og et flertal uden om regeringen var meget optaget af, at det var Folketinget, der fremsatte lovforslaget, og sådan er det også blevet. Men det betød jo så også, at vi selv måtte udforme både spørgsmål og svar. Kunne vi ikke det, så måtte vi finde eksperter uden for huset. Og der er bestemt grund til både at sige tak til de eksperter her i huset, der har hjulpet os, og først og fremmest til professor Lars Nordskov Nielsen, der har bivånet drøftelserne både i medgang og modgang, om jeg så må sige.

I Venstre har vi jo på et tidligt tidspunkt lagt megen vægt på, at der som hovedregel var åbne døre, når kommissionerne holdt møde.

Det skyldes naturligvis også, bortset fra det helt elementære at der bør være så megen offentlighed som muligt i et demokrati, at vi godt ved, at de emner, der vil blive gjort til genstand for kommissionsundersøgelse, typisk er store politiske sager, der allerede for længst har været grundigt omtalt i pressen. Og så skal en regering efter Venstres opfattelse ikke bare kunne holde en sådan skandale bag lukkede døre.

Over for hensynet til åbenhed og offentlighed har naturligvis stået hensynet til retssikkerheden, og vi er tilfredse med den formulering, som Lars Nordskov Nielsen efter vore anvisninger er nået frem til, og som vi alle kan være med til, hvor der altså er mulighed for at gøre undtagelser, når hensynet til retssikkerheden for de involverede taler for det.

Det har jo i det hele taget været til diskussion, hvordan vi undgår skadevirkning, hvordan vi undgår domsvirkning af disse sager. Hele diskussionen er jo som bekendt et resultat af diskussionen i forbindelse med Tamilsagen. Der har vi lagt megen vægt på, og det fremgår jo også af betænkningen, at der ikke afsiges en dom eller konkluderes for klart på et usikkert grundlag.

Det fremgår af betænkningen, at man skal være varsom og tænke sig godt om, når man udformer kommissoriet, og at man skal være forsigtig og varsom, når man konkluderer. Og kan man ikke foretage retlige vurderinger, må man nøjes med retlige overvejelser. Det er meget vigtigt, at der ikke nødvendigvis træffes konklusioner, hvis ikke der er klare beviser af retlig eller faktisk art i en sag. Det må overlades til en domstol senere.

Hr. Løvig Simonsen gjorde en del ud af opfølgningen. Jeg er fuldkommen enig; det er et meget vigtigt spørgsmål. Det er nu ikke rigtigt, at det ikke blev diskuteret i udvalget, men det skete, før hr. Løvig Simonsen kom til, for det var noget, som hr. Hans Engell, der dengang var ordfører, gjorde meget ud af og formulerede for udvalget. Men da alle egentlig var enige i, at der skulle være den opfølgning, blev der ikke de lange diskussioner om den.

Det er jo faktisk også for dårligt, at der ikke har været nogle formaliserede regler om, hvordan man følger op på undersøgelseskommissioners rapporter. Det har jo været sådan, at ministre efter en halv times presseomtale er gået af, og ingen har fået læst rapporterne. Det hører selvfølgelig ingen steder hjemme, og vi er også i Venstre godt tilfredse med, at det nu bliver mere formaliseret i forretningsordenen, hvordan opfølgningen skal ske.

Men lad mig til sidst sige: Det ville jo egentlig være ønskværdigt, at den lov slet ikke var nødvendig, og at den måtte ligge ubrugt. Det ville jo være dejligt, hvis ikke vi skulle have alle disse kommissionsundersøgelser.

Kommissionsundersøgelser har alt for ofte været en retliggørelse af sager, der burde have været klaret ved, at Folketinget havde taget sig sammen til at gøre et politisk ansvar gældende over for en minister. Og når det drejer sig om ansvaret over for embedsmænd, har det alt for ofte været en politisering af forhold, der burde have været klaret med straffesager og disciplinære sager, hvor der måtte foreligge pligtstridige forhold.

Helge Adam Møller (KF):

Ja, så er vi nået til vejs ende, i hvert tilfælde næsten. Om en uge kan vi stemme og få vedtaget lovforslaget og beslutningsforslaget, og det er Det Konservative Folkeparti glad for og tilfreds med. Vi er også glade for og tilfredse med, at det er et fuldstændigt enigt Folketing, der vil stå bag begge forslag.

Nu er det jo ikke altid et mål, at man vil være enig; politik er jo også at være uenig, at præsentere sine klare holdninger og stå til ansvar for dem. Men lige netop i et sådant spørgsmål om undersøgelseskommissioner, om hvordan man altså skal undersøge forskellige begivenhedsforløb og eventuelt gøre ansvar gældende over for en minister, synes jeg, det er godt og rigtigt og hensigtsmæssigt, at vi i fællesskab finder en løsning, som vi alle kan stå bag.